

ALBA REGIA BARLANGKUTATÓ CSOPORT

8044 Kincsesbánya

Kincsesi u. 2.

Tel.: 22/418-224

BALATONI NEMZETIPARK IGAZGATÓSÁG

Korbély Barnabás Úr

Barlangtani felügyelő részére

8229 Csopak

Kossuth u. 16.

Kutatási jelentés

Az Alba Regia Barlangkutató Csoport 2008. évben végzett tevékenységéről

Csoportunk a Balatoni Nemzeti Park Igazgatóság illetékességi területén a Bakonyban az alábbi barlangokra rendelkezik érvényes kutatási engedéllyel és az ott végzett tevékenységről kutatási helyenként a következő jelentést küldi:

4422-3, Bongó-zsomboly, BFNPI 2092-3/2004

Bejárátát rendbetettük, zárszerkezetét és a súrlódó részeket lekentük. Barlanglátogatási engedéllyel rendelkező túracsoportok számára minden jelzett alkalommal biztosítottuk a barlang kulcsát és a barlangba való bejutást, igény szerint túravezetéssel segítve a barlang megtalálását és bejárását.

A barlangban csak biztonságtechnikai bejárást végeztünk, feltáró tevékenységet nem folytattunk.

A tavaly kiszerelt létrákat a bejárat mellől a kutatóházba elszállítottuk.

4413-53, Borzavári-víznyelő, BFNPI 3102/2002

Az elmúlt időszak hidrológiai aktivitása következtében a felső kis nyelőbarlang teljesen akkumulálódott, jelenleg a vizek átfolytak felette az alsó nyelőpont felé. Jelentősen feltöltődött maga a víznyelő aknabarlangja is, a korábbi 14m-rel szemben a jelenlegi mélysége 5m. Kutatásaink során az elkorhadt és az áradmányvíz által megrongált csörlőállás helyett újat készítettünk a kihordó padozattal együtt.

A változásokat fényképfelvételekkel dokumentáltuk.

4422-4, Csengő-zsomboly, KDTKTVEF-91790-16/05

Bejárátát rendbetettük, zárszerkezetét és a súrlódó részeket lekentük. Barlanglátogatási engedéllyel rendelkező túracsoportok számára minden jelzett alkalommal biztosítottuk a barlang kulcsát és a barlangba való bejutást, igény szerint túravezetéssel segítve a barlang megtalálását és bejárását.

Kiseb mélyítést végeztünk az Ördög-lyuk kutatóaknájában (-11m) a nyári tábor idején. A kibontott törmelékét előkészítettük a bejárat alá a felszínre való szállításhoz. A további munkát csak időtálló biztosítás mellett lehet végezni.

A zombolyban téli denevérszámlálást tartottunk, illetve a felszínén nászidősza-ki hálózást végeztünk Paulovics Péter (Szeged) irányításával.

Az eredményekről külön jelentés készül.

4422-39, Doboshegyi-barlang, BFNPI 5425/2001, KDTKTVF 16429/2007.

A kutatási engedély érvényességét meghosszabbítottuk, feltáró tevékenységet nem végeztünk. Zárszerkezetét rendbetettük és a súrlódó részeket lekentük.

Ellenőrző bejárása megtörtént állapotában változást nem tapasztaltunk.

4413-27, Futómacskás-víznyelőbarlang, KDTKTVF-91790-13/05

A barlangban feltáró és kutató tevékenységet nem folytattunk.

4422-2, Háromkürtő-zomboly, BFNPI 2092-2/2004

Bejáratát rendbetettük, zárszerkezetét és a súrlódó részeket lekentük. Barlanglátogatási engedéllyel rendelkező túracsoportok számára minden jelzett alkalommal biztosítottuk a barlang kulcsát és a barlangba való bejutást, igény szerint túravezetéssel segítve a barlang megtalálását és bejárását.

Az aknarendszer a Fekete-dóm aláig (-80 m) bejárható, de a tovább vezető le-
bújó nyílás viszont eltömődött, iszap kúpok látszanak.

Augusztusi zárkarbantartás során tapasztaltuk, hogy a nyelő csoport délkeleti peremén új berogyás és nyelőpont keletkezett, amely a környező szántóföld irányába harapózva mélyül. Az itt befolyó áradmány víz a peremi fák gyökerei között eltűnve, búvópatakként tör elő a perem belső oldalának löszfalából, majd egy újonnan megnyílt nyelő lyukon át tart lefelé a barlangrendszer még ismeretlen részébe.

A nyelő csoport hagyományos első nyelő pontjánál, illetve a középső szakasz nyugati nyelő pontjának mélyedésében állatcsontokat (vaddisznó koponya), szőrt, bőrfoszlányokat, továbbá zsigereles nyomát fedeztük fel. Ennek nagy része minden jel szerint víznyelés alkalmával már korábbi időszakban bekerült a barlangba.

I.-65 sz. időszakos víznyelő, KDTKTVF-91790-14/05 és 158/2000 sz. alaphatározat.

Kutatómunkát 2008-ban nem végeztünk benne.

4413-63, Kardosréti-berogyás, BFNPI 1136/2002, KDTKTVF 16431/2007

A barlangban feltáró és kutató tevékenységet nem folytattunk. A berogyás alsó szakasza a töbör mélypontjáig ismét feltöltődött, légjárás nincsen. A Pipa-zombolyhoz való közelsége miatt kutatási engedélyének meghosszabbítottuk.

4423-19, Károlyházi-nyelő-barlangja, BFNPI 2092-6/2004

Az objektumot a rendkívül nehéz útviszonyok miatt gépjárművel megközelíteni nem tudtuk, így feltáró kutatását átmenetileg szüneteltettük, a további munkák jelentős anyag és eszköz igénye miatt.

4422-127, Kín-barlang, (I.-41.) 8278-8/2005

Kutatómunkát a barlangban 2008-évben nem végeztünk.

Bejárása megtörtént változást nem tapasztaltunk.

4413-62, Pipa-zsomboly, BFNPI 2092-5/2004

Folytattuk a zsomboly biztonságos lejáratának, a mellette lévő ún. Kis-Pipa kutatóaknájának mélyítését, a lefelé szálkő falakkal határolt szelvényben, a kitermelt kitöltés felszínre történő depózásával.

Az üregről munkatérképet és fényképfelvételeket készítettünk.

4413-56, Sár-lik-barlang, BFNPI 2092-4/2004

Folytattuk a forrás járat végpontját jelentő két állva járható kürtő feltárását, amelyek egy keskenyedő keresztvasadék mentén alakultak ki.

A baloldali sajnos reménytelenül elszűkül, míg a jobboldali ág kis kürtője mögött egy tágasabb üreg sejlik néha erős légáramlással, továbbá a denevérek is erre távoztak.

Az elmúlt év során fényképfelvételeket készítettünk a barlangban.

Feltáró és egyéb kutatást nem végeztünk 2008-ban.

I.-60.sz. objektum, Szaftos-barlang és nyelője

Terepbejárás során tapasztaltuk, hogy a szántóföldi vízgyűjtő területtel rendelkező, jelentős nyelő kapacitású objektum minden felszíni nyelőpontja eltömődött, így az egykori Szaftos-barlang bejárata is. Az áradmányvizek jelentős visszaduzzasztással és lassú szivárgással jutottak a mélybe.

A nyári tábor során a további akkumuláció elkerülése érdekében a barlangot megelőző nyelőpontot újra kitisztítottuk 6m mélységig, eléje ülepítő gátat építettünk a kitermelt kövekből. Szabaddá tettük a Szaftos-barlang bejáratát is, a nagy mennyiségű kitöltést (kizárólag lős iszap) a töbör peremére szállítottuk fel. Sajnos az egykor 102m összes hosszúságú járathálózatból csak az első 15m-es szakasz járható, a további szakaszok teljes szelvényben feltöltődtek.

4422-66, Szelelő-lyuk-barlang KDTKTVF-91790-15/05

Az elmúlt időszakban jelentős újabb járatokat tártunk fel a barlang teljes szakaszán, valamint közlekedést segítő, közlekedési célú létrákat építettünk be ideiglenes jelleggel a lejárati szakaszba és a Láncos-aknába.

Kitágítottuk a bejárat alól dél felé induló kerülőjárat alsórészét is, így a déli végpont a Mozaik-termen át is biztonságosan megközelíthetővé vált (menekülő útvonal a bejárati szakaszban történő esetleges járatelzáródáskor).

Az új felmérések alapján elkészítettük a barlang több színű alaprajzi térképét, az ábrázolt járatok összes hosszúsága 268m.

4422-40, Tulok álma-zsomboly 82778-9/2005

Az intenzív fakitermelés során a csörlőállás összetört és a nyelő tölcsérbe zuhant. Ennek részeit kitermeltük, majd 2008-ban új csörlőállást építettünk fölé.

A nyelő tölcsér alsó torokrészét újra kibontottuk és helyreállítottuk a szellőztető csőrendszer felső szakaszát. Az időközben behullott törmelékek (farönkök, kőtömbök) jelentősen feltöltötték az akna alsófelét, továbbá összetörték a szellőztető csövet is.

A munkát jelenleg itt folytatjuk kb. 18m mélységben.

Kincsesbánya, 2009. 02. 15.

.....

Szolga Ferenc

Csop. vez.

ALBA REGIA BARLANGKUTATÓ CSOPORT
8044 Kincsesbánya
Kincsesi u. 2.
Tel.: 22/418-224

DUNA-IPOLY NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG Budapest	
Időpontja:	Mellékletek:
Iktatókönyv sorszáma:	1025/2009
Előirat száma:	701/2008
	Ugyintéző: Juhász Márton

Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság
Juhász Márton Úr Barlangtani Felügyelő részére
Esztergom, Strázsa-hegy

L. R.
03.13.

Kutatási jelentés

Az Alba Regia Barlangkutató Csoport 2008. évben végzett tevékenységéről

Csoportunk a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság illetékességi területén a Bakonyban, 2 db, a Vértes-hg.-ben 2 db, alábbi barlangokra rendelkezik érvényes kutatási engedéllyel és az ott végzett tevékenységről kutatási helyenként a következő jelentést küldi:

1., 4422-1, Alba Regia-barlang és felszínén nyíló I.-100 (4422-47) illetve I.-101 sz. karsztobjektumok, DINPI 108/2000, KDTKTVF 26242/05

A barlangrendszer mind két bejáratát rendszeresen karban tartottuk, állapotát ellenőriztük és a hordalék kitisztítását is elvégeztük.

Barlanglátogatási engedéllyel rendelkező túracsoportok számára minden jelzett alkalommal biztosítottuk a barlang kulcsát, igény szerint túravezetéssel segítettük a barlang megtalálását és bejáratát, különösen a mély szakaszokban és a Gubancban.

Lecseréltük a Bázisra levezető közlekedési célú létrát (6m függesztett) továbbá megerősítettük, illetve stabilizáltuk az Első-terem, Vető, Szita-terem és Cseppköves-akna létráját, ugyanakkor hátra van még a Kürtös-ág és a Szifon-öre-t. létráinak felülvizsgálata.

Feltáró célú bejárat történt a Bertalan-ágban, és a Maratoni-szifonban új eredmények nélkül.

A barlangrendszerhez tartozó I.-45/b. „Szelőző-kürtő” alján történő bontással 32m mélységig jutottunk a járatokat felmértük, de az összeköttetést próbálkozássunk ellenére sem sikerült bizonyítani a Gubanc nyugati zónájában található Tulok-t. kürtőivel.

Folytattuk a barlangban és környékén élő denevér állomány felmérését, illetve jegyzőkönyvezett megfigyelését téli ellenőrzések során továbbá nászidőszaki hálózásokkal a felszínen (Paulovics Péter, Szeged) vezetésével.

Az eredményekről külön jelentés készül.

2., I.-113. sz. és I.-114. sz. objektumok, (4422-46), KDTKTVF 26243/05

Biztonság technikai bejárásán és állapot felmérésén kívül egyéb kutatást nem végeztünk 2008 év során. A 4422-46 (I.-114. sz. Karibá-csarnoka) objektum kutatóaknájának felsőrésze veszélyessé vált a korhadó ácsolat miatt, de időálló és biztonságos állagmegóvására nem sikerült anyagi fedezetet biztosítani.

3., Borjú-kúti-zsomboly:

Terepbejárásaink során felkerestük az 1980-81-es években feltárt és kb. 8,5m mélynek leírt aknabarlangot is, amely Isztimér külterületén található a, Tüzköves-árok völgyfőjénél az egykori Borjú-kút közelében. Az alsó júra mészkőben keletkezett és egykor feltárt aknát erősen akkumulált állapotban találtuk, hasonlóan a közeli mellékfelszakadásához.

Mindkét járat kitisztítását megkezdtük, bízva a kb. 900m-re nyíló Alba Regia-barlanggal való összeköttetésben és a barlangrendszer kiszellőztetésének újbóli lehetőségében. Jelenlegi kitisztított mélység 8m a felszín síkjától számítva, de az eredeti végpontot még nem értük el (vagy átalakult?). Az erős feltöltődés miatt magas a levegő széndioxid tartalma, így a munkát állandó ventilátoros szellőztetés mellett végeztük.

Amennyiben az eredeti végpontot biztatónak találjuk és nem szűkül el, a további szakaszok feltárásához ismét kutatási engedélyt szeretnénk kérni.

4., 4521/16, Gánti-barlang (DINPI 109/2000), KDTKTVF 26244/05

A barlangban hulladékgyűjtést, első szakaszában állagmegóvást végeztünk. Kutatási tevékenységet a barlangban nem folytattunk 2008-ban.

5., 4521/68, Vaskobak-bg. és Vetőfali hasadéka (KDTKTVF 37481/2007)

A kis üreget több ízben is magas széndioxid tartalmú levegő „árasztotta el”, ezért a Vaskobak-barlang kutatását egyelőre felhagytuk (fulladás veszély).

A Vetőfal hasadékanak alsórészét tovább mélyítettük a kitöltés szintjének süllyesztésével, ennek nyomán egy kúszva járható 3m hosszú szakaszon átbújva egy kissé tágasabb üreg részbe jutottunk, ahol fel lehet állni.

A morzsalékos dolomitbreccsiás kőzetfalakkal határolt hasadék jellegű barlangjárát innen felfelé folytatódik, kissé távolodva a befoglaló vetőfaltól. Az állmennyezetet képező omladék tömbök között további szabad üreg jelei láthatók, de ennek további feltárása az omlásveszély miatt alulról reménytelennek látszik.

A Vetőfali-bg. eddigi összes hossza kb. 12-15m.

A Hosszú-haraszt bányagödör nyugati részén (Gánthoz közeli elején) az úgynevezett parkoló feletti határoló sziklafal omladékából egy szűk, csak kúszva járható, kb. 8m hosszúságú újabb kis barlangot is sikerült megtalálni, szintén breccsiás szerkezetű dolomitban.

Kincsesbánya, 2009. 02. 15.

Szolga Ferenc

Szolga Ferenc
csoportvezető